

Laiškas Valerijai Čiurlionytei, [iki 1916-08-23], [Petrogradas].

Pakeleiviai

Pakeleiviai

Fragmentai

I

Kai atėjo

Tartum sapnas, tartum gyvas —

Nė lelijų, nė vainiko nežadėjo...

— Žvelk pro langą. Žvelk in dangų...

In padanges, in gaisrias...

— Narvas mažas. Dainos žvanga...

Ugnys vakaro neges!

Rymau, rymau... Audžiu, audžiu...

Jei pažvelgsiu in tave —

Ugnys vakaro neges?..

II

Kiaurą naktį naktųžėlę —

Kaip aguona šlamažiedė...

Tai ten takas mano bus,

Tai ten žvaigždė mano kris,

Kur dievaitė mano šviesi didų aukurą

sukurs...

Šventa tylą... Šventa bylą...

Paprastas vamzdys, paparčiai...
Aš kaip skardas, aš kaip lapas, kurs
ir dega be liepsnos...

— — — — —
Vidunaktį deivė ugniakurį kūrė...

III

Nuplasnojo paukštė juoda
In tolias girias...
Rytmečiu vamzdys žilvyčio —
Rytmečiui giesmė...
Iš mažyčių ašarėlių
Kelias spinduliai...

Pievą vingina — dabina
Auksinti takai...
Girdo sultimis, svaigina
Saulės širpuliai...
O po kojų lenkia galvą
Balti dobilai...

— — —

IV

Kibirkštėlė stojos liepsna,
Iš ugnelės daina kilo...
Iš verdenės gėrė marės,
Iš ugniakurio — dangus...

Pakeleiviui — stačias kelias...
Jei pasviro narvo sienos,

Jei danguj giesmė pasruvo —
Skėst tik sparnus ir plasnot!..

Nauja Saulė — naujas rytas,
Nebegriš perdegę žvaigždės...

Ir lydės dangosp dievaitė —
Atpirkėjas ir kvieslys... [1]

KOMENTARAI

- [1] Eilėraščių ciklo „Pakeleiviai“ vienas pirmųjų variantų (1), šiek tiek taisytas parkeriu (juodu rašalu) ir violetiniu pieštuku BS ranka.
Galutinį eilėraščių ciklo variantą žr. in: *BSR, t. 1: Poezija*, parengė Algis Samulionis, redagavo Donata Linčiuvienė, Vilnius: Alma littera, Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 1996, p. 147-148.
Plačiau apie eilėraščių ciklo tekstų rašymo ir skelbimo istoriją žr. Algis Samulionis, „Paiškinimai“, in: *Ibid.*, p. 763.
Dar vieną šio eilėraščių ciklo variantą žr. „Pakeleiviai“ (2), in: *VUB RS*, F153-1095.